

B 325/presidiet/C 2**Behandlas i** Presidiet

Presidiets betänkande över

**Ministerrådsförslag
om Nordisk Ministerråds samlade budget for 2019****Förslag**

Presidiet föreslår, at

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd,

at Nordisk Energiforskning (NEF) vil i 2019 udarbejde en analyse af potentialet for bæredygtig anvendelse af biomasse i Norden, særligt i forhold til transport og opvarmning. Analysen skal i videst mulige omfang perspektiveres europæisk og globalt og tage udgangspunkt i NEF's eksisterende arbejde på området. Til formålet afsættes 300.000 DKK fra Nordisk Energiforskning samt 100.000 DKK fra projektmidler skovbrug

at, i regi af ad-hoc Ministerrådet for Digitalisering (MR-DIGITAL) afsættes i 2019-budgettet mindst 800.000 DKK til arbejdet med gensidig anerkendelse af landenes nationale e-ID, med det mål, at Norden fungerer som én region, hvad angår e-ID

at, for at initiere et arbeid som har som sikte å redusere utslipp av mikroplast som kan havne i havmiljøet, med fokus på hovedkilden som er bildekk, avsættes 200.000 DKK under ministerrådet for Miljø og Klima. Arbejdet initieres ved en kortlægning af tiltag på nationalt niveau

at, i budget 2019 afsættes der fra prioriteringsbudgettet 4.000.000 DKK til det svenske prioriteringsprojekt "Vård på distans och e-recept över landgränser", som inkluderer digitalisering af "nära vård"

Bakgrund

Formanden for MR-SAM, Sveriges samarbejdsminister Margot Wallström, var gæst til Præsidiets møde 24. januar i Stockholm. Samarbejdsministeren oplyste om planerne om, at Nordisk Ministerråds budgetramme 2019 ville være uforandret i forhold til rammen 2018, samt om følgende planerede prioriterede områder i budgettet:

- Digitalisering
- Mobilitet

- Profilering af Norden i udlandet

Præsidiets fremførte sine følgende prioriterede budgetområder:

- Tværsektorielt samarbejde omkring folkehelse og uddannelse
- Digitalisering
- Energisamarbejdet
- Strategisk gennemlysning vedrørende samfundssikkerhed
- Strategisk gennemlysning af det nationale grænsehindringsarbejdet
- Transport
- Kulturelt samarbejde

Nordisk Ministerråds generalsekretær fremlagde primo juni forslag til ministerrådets budget 2019.

Nordisk Råds Præsidium og fagudvalg behandlede budgetforslaget ultimo juni.

Partigrupperne i Nordisk Råd indsendte ultimo august til Præsidiets ændringsforslag til budgetforslaget.

Præsidiets budgetordførergruppe sammentrådte den 12. september i Nuuk for at beslutte hvilke af partigruppernes ændringsforslag ordførerne skulle foreslå Præsidiets til betænkning over Nordisk Ministerråds budget 2019.

Præsidiets godkendte på sit møde den 13. september i Nuuk budgetordførernes prioriterede ændringsforslag angående:

- Biobrændsel
- Nordisk e-ID
- Mikroplast
- Digitalisering og sygepleje

Præsidenten mødtes med ordføreren i MR-SAM i Stockholm den 8. oktober, hvor de opnåede et samsyn om prioriteringer i budgetforslaget, som fremgår af betænkningens at-satser.

Høring

Ministerrådets budgetforslag har været i høring hos partigrupperne i Nordisk Råd og Nordisk Råds fagudvalg. På baggrund af indkomne ændringsforslag prioriterede budgetordførerne forslag, for at indgå i rådets forhandling med ministerrådet.

Præsidiets synpunkter

Biomasse

Præsidiets noterer at biomasse udgør en betydelig del i energiforsyningen i flere nordiske land både til opvarmning og som biobrensel i transport. Det er dog delte meninger om biomasse og biobrensel har en positiv effekt på utslipp av klimagasser.

Biomasse opptar CO₂ fra atmosfæren under vekst, men utleder CO₂ i forbindelse med brenning, og derfor er balansen mellom de to dimensjoner viktig for klimaregnskapet. I prinsippet skulle dette kunne sikres gjennom de internasjonale klimaavtaler, men i praksis har det vist seg ikke å være så lett.

Globalt er biomassen en begrenset ressurs og dagens uttak er globalt på kanten av det som er bærekraftig. De nordiske land satser massivt på å utnytte biomasse, men med en ulik tilnærming. Med manglende vitensgrunnlag er det risiko for feilbeslutninger som kan ha langvarige konsekvenser for store investeringer med lang avskrivningstid. Derfor var en av konklusjonene på Nordisk råds rundebordskonferanse om klima og transport i januar 2018, at det er stort behov for grundig analyse og felles nordisk diskusjon om dette tema, med sikte på å utvikle et felles nordisk ståsted. Norden har også kunnskap om bærekraftig skogsbruk som kan anvendes som eksempel i andra skogrike EU-land og globalt.

Presidiet mener at politisk er dette meget aktuelt. Nylig har Danmarks Klimaråd kommet med en rapport som problematiserer Danmarks store import av biomasse. I rapporten Biomassens betydning for grønt omstilling anbefaler Klimarådet bl.a. at det utarbeides kriterier som biomassen skal oppfylle for å unngå å bli pålagt CO₂ avgifter. Nordisk råd har i et brev til Klima- og miljøministrene etterlyst en samlet nordisk innsats for å belyse hvordan det kan sikres at den biomasse og biobrensel som anvendes er bærekraftig klimamessig, både i forhold til transportsektoren og til oppvarming. En start kunne være en felles konferanse der de ulike faglige argumenter legges fram.

Nordiskt e-ID

I förhållande till den digitala utvecklingen och de nordisk-baltiska ambitionerna om att vara världsledande vad gäller 5G, anser presidiet at Norden skulle gemensamt kunna se på utvecklingen som digitaliseringen möjliggör, bl.a. med framtagande av ömsesidigt godkännande av varandras e-ID, som ett nordiskt e-ID.

Mikroplast

Presidiet mener at i første omgang er det tale om et forberedende arbeid som med utgangspunkt i eksisterende forskning skal belyse omfanget av utslipp av mikroplast fra bildekk i Norden. Videre at kartlegge pågående tiltak for å redusere disse utslipp. Til sist å inngå i dialog med relevante forsknings- og næringsaktører om forutsetningen for å utvikle en langsiktig nordiske eller internasjonalt samarbeidsplan om forskning og utvikling av tekniske løsninger som kan redusere utslipp av mikroplast fra bildekk.

Hovedbegrunnelse er at mikroplast akkumuleres i livs-kjeden. Bildekk vurderes som den langt største kilde til den mikroplast som renner til havs i Norden (dekk utløser 1,5 kg mikroplast under sin levetid), mens tekstiler og maling samt utslipp av plast (pellet og emballasje utslipp) også bidrar vesentlig til problemet. Fotballbaner med kunstgress, som tidligere var betegnet som en positiv gjenbruksmulighet, er en annen vesentlig kilde. Mulige tiltak, som kan redusere utslipp av mikroplast til miljøet

som til eksempel forbud, infrastruktur som samler og fjerner mikroplast, produktutvikling og bevisstgjøring, i tillegg til overordnet avfallsreduksjon via implementering av en sirkulær økonomisk modell. Nordisk land kan styrke samarbeidet om innovativ forskning, koble sammen pågående nasjonal forskning og initiativer, koordinere respons og prøving av mulige løsninger.

Digitalisering og sjukvård

I förhållande till den digitala utvecklingen och de nordisk-baltiska ambitionerna om att vara världsledande vad gäller 5G, anser presidiet att Norden skulle gemensamt kunna se på utvecklingen som digitaliseringen möjliggör en övergång från sjukhusbaserad vård till "nära vård" genom en gemensam nordisk studie kring möjligheterna för utvecklat nordiskt samarbete inom e-hälsa och välfärdsteknologi.

Oslo, den 30. oktober 2018

Bertel Haarder (V)
Britt Lundberg (ÅC)
Christian Juhl (EL)
Erkki Tuomioja (sd)
Gunilla Carlsson (S)
Heidi Greni (Sp.)
Jessica Polfjärd (M)

Magnus Ek (C)
Martin Kolberg (A)
Michael Tetzschner (H)
Mikkel Dencker (DF)
Oddný G. Hardardóttir
Wille Rydman (saml)